

**De Ivre Sistendi, Et Manvvm Iniecture, Qvam Vvlg
Arrestationem Vocant, Svccincta Explicatio**

Peck, Pierre

Antverpiæ, 1589

Inter plures creditores unius debitoris res seu bona arresta[n]tes, qui
præferendi sint. Cap. 40.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63495)

num. 71. versic. aduertendum. & hæc quidem omnia antequam iudicium accipiat, l. qui concubinam. §. si heres. ff. de leg. 3. Si autem ne- 6
minem horum habet, sed sit omnino exterus, veluti Hispanus, aut Lusitanus, aut Italus, in Hispania, Portugallia, aut Italia habitans, nescitur autem ubi, & in quo loco, ita ut literæ magistratus ad eum dirigi non possint, sed habeat hic amicos vel consanguineos, sanè illis insinuatio cum assignatione competentis termini fieri posset, una cum publica proclamatione, sicut videmus quod quando facienda est missio in possessionem contra aliquem qui non defenditur, debent requiri eius consanguinei, & amicitia per proclama. l. item ait prætor. l. ergo. & ibi Bart. & Bal. & alij. ff. ex quib. caus. maior. l. hæc autem. §. non defendi. ff. ex quib. caus. in poss. eat. non quidem singulariter nec in facie, sed generale edictum fieri debet, quod si quis consanguineorum aut amicorum velit eum defendere, compareat tali die, coram tribunali. Panor. in ca. causam. de dolo. Alberic. in d. l. ergo. quod tamen raro in praxi seruari dicit Rebuffus ad ordin. reg. tomo 3. tit. de citat. art. 2. glo. j. nu. 7. Aut si non habet amicos æquè per edictum citari poterit. clem. j. de iudic. Castren. ad l. ad peremptorium. ff. de iud.

Inter plures creditores, unius debitoris res seu bona arrestantes, qui præferendi sint. Caput 40.

ARGUMENTA.

Regula, Qui prior est tempore, potior est in iure, la-

T ij

cuna

De Jure Sistendi.

eum habet etiam in pignoribus, & in quibus. nu-
mero 1. 3. & 4.

Pignus pretorium quas ob causas contrahatur. n. 2.
Ordo temporis non facit prelationem in pignore pre-
torio, sed veritas debiti. nu. 5. & 6.

Inter plures arrestantes an & quando omnium cau-
sa par sit. nu. 7. & 8.

Intellectus. l. in indicati. ff. de re indic. nu. 9.

Privilegiatus praefertur non privilegiato non solum
in solutione consequenda, sed in eadem aliis facta
repetenda. nu. 10. & 11.

SVBINDE accidit quod unius debitoris
bona, aut diuersis dieb. aut vno quidem
die sed diuersis horis arrestantur. Accidit quo-
que nonnullos ex his creditoribus ad quorum
instantiam arrestata sunt, aliis esse diligentio-
res, citiusque crediti sui fidem facere, & sen-
tentiam obtinere; ex quo magna plerumque in-
ter eos nascitur contentio, an omnes simul in
rebus arrestatis earumve precio pro rata con-
currere, an verò alij aliis praeferrī debeant?

¹ Et sanè cum etiam in pignoribus, ad quo-
rum naturam respicit arrestationis materia,
vulgata iuris regula locum habeat, quæ est,
quod qui prior est tempore, potior est in iu-
re. c. qui prior. de reg. iur. lib. 6. vt patet ex l. 2.
3. & 10. C. qui pot. in pig. hab. quod is praua-
let, qui præuenit. l. licet. eo. titu. quod vigilan-
tibus iura scripta sunt. l. pupillus. ff. quæ in
fraud. cred. & quod inter concurrentes melior
est occupantis condicio. l. inter eos. ff. de rei iu-
dic. videri posset, quod qui in arresto prior est,
aut

aut prior ad sententiam peruenit, aliis anteferri debeat.

Sed aliter in proposito negocio instituentenda est consideratio; diximus enim superius quod arrestum proximè accedit ad naturam pignoris prætōrij, quod contrahi solet vel ob contumaciam non sistētis iudicio, vel ob debitum non solutum. auth. & qui iurat. C. de bon. auth. iudic. poss. l. eum qui. ff. de priuileg. cred. quodque nulla præcedente sententia diffinitiuā, de qua exequenda agatur, pender ex officio Iudicis principaliter implorato ad cautionem, & assecurationem, aut ad præparandam litem, latitātē vel suspecto debitore. l. si finita. §. si plures. ff. de damno infect. cum similibus. Atqui hoc pignus prætorium à natura aliorum pignorum in eo recedit, quod in pignōre conuento eadem semper regula est, ut is qui prærogatiuam temporis habet, iure quoque potior sit. l. & si iure. ff. qui pot. in pig. hab. l. 4. C. ad Macedo. & ratio est, quod cum sibi vigilauit, id quod ex hac diligentia assecutus est, sibi auferri non debet. l. id quod nostrum. ff. de reg. iur. d. l. pupillus. Sic & pignus quod in causa iudicati capitur pro exequenda sententia diffinitiuā, qua debitor cōdemnatus est, ex auctoritate iuris ciuilis consistit, neque vni decretum aut permissum prodest cæteris creditoribus, quorum non est par causa, ut quia fortè nondum condemnatum habeant debitorem, vel cōdemnato parcere uoluerunt, vel nouatione sententiæ dilationem

T iij

ali-

4 aliquam soluendi indulgere maluerūt; Ideoque in hoc pignoris genere, qui tempore prior est, potior est iure, prælationeque gaudet, si modo verè iudicatum sit, si auctoritate eius qui potuit iubere, decretum sit, & si caput possessumque sit. l. j. C. si in caus. iudic. d. l. si & iure. latè D. Mudæus in tractat. de pigno. cap. quib. mod. pign. vel hypo. sol. num. 86. & 87. Et ratio quare is qui primò est missus in pignus iudiciale, præferatur, est, quod missus in pignus iudiciale dicitur esse verus possessor. Nam creditor possidet pignus, quo casu alius non potest concurrere eodem iure quo prior; Duo enim simul nō possunt possidere, Ita ait Zasius ad l. cum vnus. nume. 9. ff. de bon. aut. iudic. possid.

5 In prætorio verò pignore, ordo tēporis prælationem non facit, sed parem constituit creditorum non imparem causam habentium, condicionem. Si plures, inquit Vlpianus, sint qui postulent vt caueatur, omnes simul mitti in possessionem solent; Idque Labeo probat. Etsi prius quis in possessionē missus sit, & alius mitti desiderat, nō spectabimus ordinē sed habebunt ambo possessionem. Quod si iam prior possidere iussus sit, & alius damni infecti sibi cauere desideret, tūc enim nisi cauerit, mitteretur in possessionē posterior. l. si finita. §. si plures. ff. de dāno infect. & ibi paulo post subiicit, Cum igitur plures in possessionem mittuntur, æqualiter omnes quasi in totum missi, consue-

cussu partes habebunt. Sic & Iulius Paulus respondit quod primum decretum interpositum, ad petitionem vnius creditoris, omnibus aliis creditoribus quoque prodest. l. cum vnus. ff. de bon. auth. iud. poss. vbi cum vnus creditor esset missus in possessionem ex primo decreto, post certos dies, venit alius creditor qui voluit etiam immitti, Deinde certis diebus post, alij quoque creditores venerunt, & voluerunt gaudere ista immisione; Primus opposebat se, dicens se esse priorem tempore, atque ideo potius iure, voluit pabulum totum comedere, inquit Zasius ibi. Alij verò creditores voluerunt pabulari eodem pastu: Iurisconsultus tamen respondit, quod vno creditore immisso, omnes alij etiam vtuntur ista immisione, qui eam petunt; nec attenditur prioritas temporis, sed veritas debiti, quia hoc decretum permissum est in rem, magis respectu bonorum debitoris suspecti aut latitantis, quam respectu personæ impetantis. Deinde verò in pignore isto pratorio nulla est possessio, sed custodia, & detentio, & sic non respicitur ordo, sed omnes habent custodiam, vt ait Zasius d. loco, numero 11. Neque obstat si dicas quod Angelus ibi decidit, quod si debitor esset incarcerationis propter debitum, alij creditores non possunt eum recommendare, vel declarare quod vellent uti eo iure quo primus, & quod etiam propter sua debita esset incarcerationis, & quod primum decretum quo contrahitur pignus

T v pratio-

prætorium non habet locum in libero homi-
ne. l. ob æs. C. de act. & ob. Qua de re & de ve-
ritate illius postea latius dicemus, & huc non
pertinet; non enim loquimur nunc de arre-
statione personę debitoris, sed de prælatione
creditorum in rebus illius arrestatis, & ex simi-
litudine pignoris prætorij, dicimus q̄ inter
7 plures creditores arrestantes omnium causa
par est, & eadem, non respiciendo quis primo
loco arrestari fecit, quis posteriore: p̄ qua sen-
tētia etiam facit text. in l. si is qui. §. qui prior.
ff. vt in possess. legat. vbi idem Vlpianus sic
scribit, Qui prior missus est legatarius in
possessionem non præfertur ei qui postea
mittitur. Inter legatarios enim nullum or-
dinē seruamus, sed simul omnes æqualiter
tuemur.

8 Sed hæc tamen aliquo temperamēto egēt,
Primò enim intelligo, quod nullus ex pluri-
bus arrestari facientib. alteri præfertur, quan-
do de prælatione inter eos oritur quæstio, &
iam omnes sententias pro se obtinuerūt. So-
lent enim prudētes iudices in eiusmodi casu
id efficere, vt quatenus fieri posset, simul ex-
pediantur omnium lites, & tunc nulla occur-
rit ratio ob quā alteri alter præferatur ex his,
ex quib. nulli rem arrestatam speciali pigno-
ris nexu sibi obligatam habent, quiq; omnes
in prosequēda lite instituta fuerunt æquē di-
ligentes & vigilantes. At si vnus reliquis dili-
gentior, aut minus intricatam litem habēs in
pari omnium causa id effecit, vt citius quā illi
senten-

sententiam pro se obtinuerit: Alij verò proluxa minusque expedita lite occupati longo deinde interuallo, sententias pro se impetrent; antequam verò impetrent, is qui obtinuit sententiam executionem illius ex reb. arrestatis vigeat, ex ultimo eum audiendum esse, nec ad expectationem aliarum sententiarum vrgendū; Nā & in simili videmus, quod si seruus meus erga plures delinquat, iam ego pluribus sum debitor; sed tamen ei qui prior sententiā obtinuit, seruum dedam noxæ, aut ei satisfaciā, non posteriori, l. si quis à multis. ff. de noxal. act. Et si dederò filiofa. peculiū vt negocietur, is verò as alienū conflauit, multis creditorib. debere incepit, ego pater omnibus sum debitor, secundum vires peculi: hoc loco potior est is, qui primò sententiam obtinuit, vt si à posterioribus creditoribus conueniar, deduco id q. solui priori ex iudicato. l. si verò. ff. de pecul. Item si plures concurrant prætendentes causam dominij contra possessorem, is occupare, & occupādo aliis potior esse dicitur, qui prior sententiam obtinuit, & possessor debet eirē possessam restituere, modo victor curet, quod eum defendat contra alios concurrentes. l. is à quo. ff. de re iud. Quod tamen hic nō est necessariū, hoc & Bal. ad l. si. q. 2. C. de pos. decidit, quod si plures deposuerūt pecuniam apud vnum mercatorē qui postea fugiat, certè si vnus illorum fuit diligens in exigendo, & obtinuit sententiam, alij verò non, non debet id quod accepit per sententiam, nō etiam per vim

vim

De Iure Sistendi.

vim aut gratificationem, aliis communicare.

Secundò intelligo qđ omnes arrestari procurantes & sententias obtinentes concurrere si modo omnes insistent pro consequenda executione suarum sententiarum in rebus arrestatis. Et sic intelligitur text. in l. in iudic. ff. de iudic. in qua Iulianus I. C. ait quod in actione nō debet haberi ratio eius cui reus prior condemnatus est, scilicet vt procedat, quando plures alij quibus reus condemnatus est, post obtentas sententias concurrunt in executione, & pro ea consequenda urgent. Ita enim cum textum accipiendum esse docent Angel. Zas. & alij ibi, & Ias. ad d. l. inter eos. num. 9. vers. incip. In vltima parte gl. vt sic etiā verum sit quod vigilantibus & non dormientibus iura subueniunt, d. l. pupillus. & c. duob. cum glo. de rescript. libro 6. l. qui autem. l. ait prator. ff. quæ in fraud. credit.

- 10 Tertiò intelligo omnium causam esse parē si nullus eorū est priuilegiatus: Nā si inter plures arrestantes, vnus vel ius pignoris habeat, vel priuilegio aliquo interpersonales creditores munitus est, vt sunt vxor, fiscus, ecclesia, pupillus, res publica, & si quid aliud his sit simile; utiq; ille præferetur, licet posterior sententiā obtinuit, aut arrestū fecit. Et in his verū est qđ Iulius Paulus ait, *Priuilegia non ex tēpore aestimari, sed ex causa.* l. priuilegia. ff. de priuil. cred. vt priuilegiatus præferatur non priuilegiato, nō tantū in soluendo, aut solutione cōsequenda, sed etiam in repetendo. l. pecunia. C. de priuil. ff. Etc.

fil. Etenim in ea opinione expressè versantur illic Accurs. l. as. nu. 83. Zas. nu. 5. & alij in d. l. inter eos, quod priuilegiatus non solū præferatur aliis vt solutionem consequatur, sed q. si alteri nō priuilegiato soluta sit pecunia, possit illam repetere, non obstante, q. non priuilegiatus prior venit, & ad sententiam & ad executionem. & ideo textus in ead. l. inter eos. videtur his verbis. *Ex eadem causa eiusdem conditionis hominibus, &c.* Quo modo & in l. si postquam. C. vt in poss. leg.

Debitore fugiente quo pacto Commentariensis, seu custos carceris teneatur.

Caput 41.

ARGUMENTA.

- Debitor frangens arrestum compelli potest redire, etiam per proprium suum Iudicem. nu. 1.
 Custos carceris est velut depositarius. nu. 2.
 Custos tenetur de negligentia. nu. 3.
 Custos si debitor fugit, tenetur nō solum debitum soluere, sed etiam interesse. nu. 4.
 Custos carceris an & quando teneatur de facto suorum. nu. 5. & 6.
 Pro officiali quando presumatur. nu. 7.
 Custos carceris quando excusetur. nu. 8.
 Custos carceris an teneatur, si debitor cum altero custode fugiat. nu. 9.

MAGNA quidem ignauia est Apparitorum, qui vel non diligenter insequuntur debitorem antequā elabi & occurrari possit; vel non satis cautē ducunt, ne vi aut dolo